

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS BEHAALOSCHA • MAAMAR 5

אם את כל דגי הים כו'

Si tous les poissons de la mer...

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/behaaloscha/5/

1 אם את כל דגי הים כו'. להבין הא לא שאלו דגים כלל אלא בשר. הענין כי משה אמר מאין לי בשר.

« Si tous les poissons de la mer... », etc. [Il faut] comprendre : ils n'ont assurément pas demandé de poisson, mais seulement de la viande. L'explication est que Moché dit : « D'où aurais-je de la viande ? »

פ"י שהוא במדרגה מאד נעלה עד שא"א לירד למטה לקבל חיות מן הבשר כי הבשר מגשם

C'est-à-dire qu'il se trouve à un niveau très élevé, si bien qu'il lui est impossible de descendre ici-bas pour recevoir sa force vitale de la viande, car la viande rend [l'homme] matériel.

ולכן ע"ה [עם הארץ] אסור לאכול בשר רק ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] יכול להעלות כו' אבל לגבי מדרגת משה שהוא הגבה מאד נעלה אפילו עלי' [עליה] זו ירידה תחשב.

C'est pourquoi un ignorant (am haarets) n'a pas le droit de manger de viande ; seul un érudit en Torah peut l'élever, etc. Mais par rapport au niveau de Moché, qui est extrêmement élevé, même cette élévation serait considérée comme une descente.

2 וזהו שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו ואתה אמרת בשר אתן להם כו'

Et voici [le sens de] «Le peuple compte six cent mille hommes à pied, au milieu desquels je me trouve, et Tu as dit : "Je leur donnerai de la viande"», etc.

פ"י כי מאחר שאנכי היינו בחי' משה בקרב העם איך תאמר בשר אתן להם כו'

C'est-à-dire : puisque «Je» (Ano'hi), autrement dit le niveau de Moché, se trouve au milieu du peuple, comment peux-Tu dire : «Je leur donnerai de la viande», etc. ?

וזהו הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם פ"י ומצא להם שהצאן ובקר ימצאם וישיגם ברדוף אחריהם להמשיכם למטה ויפלו ממדרגת משה כו'.

Et voici [le sens de] «Faudrait-il leur abattre des troupeaux de moutons et de bœufs, et cela leur suffirait-il (oumatza lahem) ? » Le sens de «oumatza lahem» est que les troupeaux de moutons et de bœufs les trouveraient et les rattraperaient, en les poursuivant pour les entraîner vers le bas ; ils tomberaient alors du niveau de Moché, etc.

ולזה אמר אם את כל דגי הים כו' כי הנה כל מה שיש ביבשה יש בים. והבשר שבים היינו דגים אלא שהים הוא מעלמא דאתכסיא ויבשה מאתגליא.

Et c'est à ce propos qu'il dit: «Si tous les poissons de la mer...», etc. Car, voyez: tout ce qui existe sur la terre ferme existe aussi dans la mer. La viande qui se trouve dans la mer, ce sont les poissons; seulement, la mer relève du monde caché (alma de'iskasya), et la terre ferme du monde révélé (de'isgalya).

3 והנה הירידה הגדולה לבחי' עלמא דאתגליא לאכול בשר שביבשה להעלות כו' ולא יפול למטה בגשמיות

Or, [pour] la grande descente vers le niveau du monde révélé, afin de manger la viande qui se trouve sur la terre ferme et de l'élever, etc., sans tomber dans la matérialité,

יש עצה ע"י ירידה תחלה לעלמא דאתכסיא דגים שבים ועל ידם יוכל אח"כ לירד יותר כו' ולכן מנהג ישראל לאכול דגים קודם בשר.

il existe un moyen : descendre d'abord dans le monde caché, représenté par les poissons de la mer ; en eux et par leur intermédiaire, on pourra ensuite descendre davantage, etc. C'est pourquoi la coutume d'Israël est de manger du poisson avant la viande.

אך לגבי מדרגת משה אפי' [אפילו] אם את כל דגי הים יאסף להם ומצא להם ג"כ שגם בחי' זו דדגים ימשיך ויוריד למטה ממדרגת משה

Mais au regard du niveau de Moché, même « Si tous les poissons de la mer étaient rassemblés pour eux », il est également dit à leur sujet : « oumatza lahem » ; cela signifie que ce niveau des poissons, lui aussi, les entraînerait et les ferait descendre au-dessous du niveau de Moché.

(והענין י"ל [יש לומר] כמ"ש במ"א דמשה הוא מבחי' אדם בארץ אצילות דלעילא דעליה אתמר ורדו בדגת הים כו' דהיינו שהוא למעלה גם מבחי' נשמות עליונות הנק' נוני ימא ועוף השמים כו')

(On peut expliquer la chose comme il est expliqué ailleurs : Moché relève du niveau d'Adam (l'Homme) dans la voie de l'Atsilout supérieur, à propos duquel il est dit : « Et qu'ils dominent les poissons de la mer », etc. Cela signifie qu'il est supérieur même au niveau des âmes élevées appelées nunei yama (poissons de la mer) et « oiseaux du ciel », etc.

ולכן גם בענין המזון ירידה היא לו אכילת דגים ובשר הגשמיים כיון שהוא למעלה גם מבחי' נוני ימא
שבעולמות העליונים כו'

C'est pourquoi, même en matière de nourriture, manger du poisson et de la viande physiques constitue pour lui une descente, puisqu'il est supérieur même au niveau des nunei yama (poissons de la mer) des mondes supérieurs, etc.

ואע"ג [ואף על גב] שהלחם הוא למטה מהבשר הרי שרשו גבוה יותר כמ"ש במ"א בענין שתי הלחם ע"ג
[על גבי] שני הכבשים ותדע שבהמ"ז [שברכת המזון] אינו אלא על לחם כו' ועוד דהא המן ירד בזכות משה
מזונא דחכמתא ועמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמן כו')

Et bien que le pain soit inférieur à la viande, sa racine est plus élevée, comme il est expliqué ailleurs au sujet des deux pains posés sur les deux agneaux. Sachez en outre que la bénédiction après le repas n'est récitée que sur du pain, etc. De plus, la manne, nourriture de 'Hokhma (sagesse), descendit grâce au mérite de Moché. Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « J'étais auprès de Lui comme un nourrisson (amon) », etc.).

אך הקב"ה הגיז שליו שהם עופות והם למעלה מבחי' בשר בהמה כי הוא מבחי' פני שור כו' בחיות
שבמרכבה ועופות הם מבחי' כרובים כו'

Mais le Saint béni soit-Il fit venir des cailles, qui sont des oiseaux et se situent au-dessus du niveau de la viande des bêtes, car celle-ci relève du niveau de la face du bœuf, etc., parmi les 'Hayot du Char, tandis que les oiseaux relèvent du niveau des chérubins, etc.

וגם היו שמנים מאד כדאיתא בגמרא תליסר רפתא כו' כי בשרא סומקא בחי' גבורה ושמנונית בחי'
חסד כו':

Elles étaient aussi très grasses, comme il est rapporté dans la Guemara : « treize miches », etc. Car la viande rouge correspond au niveau de Guevoura (retenue), tandis que le gras correspond au niveau de 'Hessed (bonté), etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/behaaloscha/5/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak